

Berniukas spintoje

Roko skrydis vėl buvo atidėtas – neaišku, ar galės išskristi šiandien, ar teks prasitrinti oro uoste per naktį. Mintyse keikdamasis užėjo į pirmą pasitaikiusią *duty free*. Minia grūdosi prie alkoholio ir saldumynų, tarsi savo miestuose neturėtų galimybės nusipirkti visko to paties. Pasiėmęs 0,7 litro „Black Label“ atstojo į eilę prie kasos. Prieš jį su turbanais, paskleidę aplink save kvapiųjų kūno aliejų debesį, stovėjo indas su berniuku.

– Rokai? – kažkas palietė švarko rankovę.

Pastarąjį kartą Redą matė prieš dešimt metų ir tas kartas, kaip jis naiviai tikėjosi, turėjo būti paskutinis. Tais metais mirė tėvas ir ji atlėkė iš Londono dėl testamentu – spriegli lyg katė, nes vienintelis dalykas, dominęs Redą šiame gyvenime, buvo pinigai ir dažniausiai – beveik visada – uždirbti ne jos. Tos pačios rudos grobuoniškos akys, varno juodumo plaukai, per ryškus makiažas, per didelė iškirptė. Viskas, kas susiję su Reda,

jam dar nuo vaikystės buvo „per“, kaip ir jos atsiradimas jo gyvenime.

– Nelabai džiaugiesi matydamas, – padėjo ant prekystalio kvepalų buteliuką.

Kelias sekundes žiūrėjo į ją, paskui pastatė savo viską už jos kvepalų, nebyliai praleisdamas prieš save.

– Jei tu pyksti dėl pinigų, tai buvo tėvo valia ir nėra ko pūstis. Lik sveikas ir neliūdėk. Broliuk, – sekundę pagalvojusi pridūrė ir, užmokėjusi už kvepalus, dingo minioje.

Jis sutrikęs dairėsi, nesugalvodamas, ko griebtis – kad prastumtų tas keletą ar keliolika valandų. Kur bepažvelgdavo, susidurdavo su apatiškom, kelionės nuovargio persunktom išraiškom – minia oro uoste turėjo tą patį veidą. Dar labiau susierzino, pamatęs, jog ramiai atsisėsti, kad nereikėtų remtis į kažkieno alkūnę arba klausyti plepalų ar bandomų užmigdyti vaikų klykimo, nepavyks. Reda irgi buvo kažkur čia ir ta neišvengiamybė – vėl susitikti su ja akis į akį – jam kėlė nejaukią baimę. Ji vėl čia – ir net dabar, jau būdamas suaugęs, jis jautėsi bejėgis.

Pagaliau radęs laisvą vietą, pasitrynė akis ir nepatogiai atlošė galvą metaliniame krėslė. Jį pažadino į katės kniaukimą panašus garsas – šalimais vežimėlyje knerkė kūdikis. Jo motina – jauna, dar nė trisdešimties neturinti – išsitraukė jį už pažastų, kaip jam pasirodė – grubokai ir, čia pat be ceremonijų apnuoginusi nedidelę krūtį, pradėjo grūsti jam spenelį. Kūdikis sukiojo galvą ir klykė, galbūt jam raižė pilvą, – kol buvo su Marija ir augino Pijų, jis šiek tiek pažino kūdikius ir dabar vos laikėsi

neįkišęs savo trigrašio ir nepataręs motinai. Atsidusęs iš maišelio išsitraukė viską ir nurijo gerą gurkšnį. Kiek apsiraminęs kūdikis liūdnai žindo, o moteris, kaip jam pasirodė, priekaištingai nužvelgė jo butelį. Jis nusprendė nusigerti – čia, oro uoste, šalia kūdikių ir jų motinų.

Štai ji, stovinti jų buto koridoriuje, prie dermatinu apmuštų durų. Mažytė tarsi pelė, tamsiais, į dvi uodegėles surištais plaukais, skvarbiom juodom akim, žvitriai fiksuojančiom kiekvieną detalę ir juos abu su mama, išėjusius iš kambarių jos pasitikti.

– Reda dabar gyvens su mumis, – sako tėvas, labiau sau nei jiems, toks pat sutrikęs, akimirksniu tapęs mažytis, vis dar nedrįstantis prie Roko apkabinti mergaitės.

Kol mama nepuola ir nečiumpa jos į glėbį. Reda apkabina ją, bet per petį stebi Roką, lyg daugiau koridoriuje nieko ir nebūtų.

Kad ruošiasi įsivaikinti mergaitę iš vaikų namų, tėvas pasakė gal prieš mėnesį. Jie pietavo, pro atvirą langą Rokas girdėjo, kad berniukai kieme spardo kamuolį, jis skubėjo greičiau pavalgyti ir bėgti pas juos. Tada, pamiršęs kramtyti, tik sėdėjo ir tylėdamas žiūrėjo į tėvą. Mama irgi tylėjo, įbedusi akis į sunertus pirštus, o kai pakėlė galvą, jos veide buvo sumišę jaudulys ir baimė. Rokas suprato, kad ji bijo dėl jo.

Linkstančiom kojom Rokas išėjo į kiemą. Popiečio saulė buvo dar gana ryški ir, jam markstantis, atskriejęs kamuolys bumbtelėjo į petį.

– Seni, apžlibai?

Link jo bėgo Rolis. Pamatęs, kad kamuolys rieda gatvės link, nusikeikęs pasileido paskui. Rokas lyg sulėtintame filme stebėjo, kaip Rolis kulnu užkabina kamuolį, paskutinę akimirką prieš šiam iššokant į gatvę, ir nusivaro atgal į aikštelę.

– Tau ką, visai? – dar riktelėjo prabėgdamas.

Rokas persibraukė delnu per akis ir nulėkė paskui. Įsisuko į žaidžiančiųjų būrį ir, kažką stumtelėjęs, spyrė į kamuolį. Velniop viską.

Rolis buvo Roko vaikystės draugas. Rokas su tėvais gyveno penktam aukšte, Rolis su motina – ketvirtame. Tingėdamas skambint Roliui ir kviesti į lauką ar tiesiog, kad būtų įdomiau, sportbačio galu paspardydavo radiatorių. Jei norėdavo geresnio efekto, pasiimdavo būgnų lazdeles ir sukaldavo kelis taktus iš „Slade’ų“ „Mama Weer All Crazee Now“. Luktelėdavo klausydamas – po kurio laiko Rolis atkartodavo ritmą tuo, kas pakliūdavo po ranka, – šaukštais ar pieštukais, tada abu išlįsdavo pro langą. Kad pamatytų Rolio garbanas, Rokas turėdavo kiek persisverti.

– Ko? – markstydavosi Rolis, o jo strazdanos, nubėrusios nosį ir spančios akis, saulėje tapdavo auksinės.

– Išeisi?

Rolio galva staigiai dingdavo. Viena sekundė – Rokas koridoriuje, antra – griebia striukę, atšauna durų užraktą, trečia – jis jau laiptų maršo vidury. Tada išgirsta, kaip atsidarą Rolio

durys, sėdom nučiuožia turėklu ir beveik užgriūva ant jo, žengiančio iš savo buto, įsispyrusio į išsiklaipiusius sportbačius be raištelių. Arkliškai kvatodami, kurį laiką abu grumiasi, Rolis pakiša Rokui koją, tas griūva, bet, paskutinę akimirką apglėbęs Rolio sprandą, užvirsta tiesiai ant kaimynės, pūkščiančios į ketvirtą aukštą su šiukšlių kibiru: nelabieji, triukšmadariai, aš jums! Bet griausmingas kvatojimas jau aidi kažkur antram aukšte. Vienu metu atrodo, kad Rolis bus pirmas, bet nuvilia sportbačiai – vienas lieka kažkur ant pakopos, ir Rolis praranda sekundę. Pasinaudojęs proga, Rokas nyra jam po pažastim – viskas, finišas. Rokas išgriūva iš laiptinės pirmas, Rolis iš paskos – tik su vienu sportbačiu, kreivai išsiviepęs.

Redai atsiradus atrodė, lyg namuose būtų apsigyvenęs mažas, bet plėšrus žvėriūkštis. Turėjo praeiti šiek tiek laiko, kol paaiškėjo, kad ji įpratusi vogti – ne tik iš parduotuvių, bet ir iš savų. Kaip kovojantis už išlikimą padaras, tempdavo į savo slėptuves viską, ką jai pasisekdavo nugvelbti. Po atlaupytom parketlentėm slėpdavo iš Roko taupyklės iškrapštytus pinigus, mamos auskarus, tėvo kaklaraiščių segtukus. Būdama dar visiškai vaikas, ji turėjo uošlę, kuris papuošalas – pigi bižuterija, o kuriame esama brangesnio metalo. Iš darželio, kur ją priėmė į paruošiamąją grupę, parsinešdavo kitų vaikų daiktų, bet jų net nemėgindavo slėpti, atrodydavo, kad jai svarbu daiktą paprasčiausiai pasisavinti – ar tai būtų plaukų segtukas, viena pirštinė, ar kitas

menkniekis – trintukas, žaislas, veidrodelis. Parsineštą grobį demonstratyviai išmesdavo, o tėvams mėginant aiškinti, kad taip daryti nedera, žvelgdavo tamsiom akim, turėdama priešingą ir nepakeičiamą nuomonę.

Supratusi, kas šeimoj svarbiausias, be išlygų buvo meili su tėvu, su mama – pakanti ir iš pažiūros klusni. Rokui ji išradin-gai ir prikišamai rodydavo savo pranašumą. Nematant tėvams, bet taip, kad matytų Rokas, prisipjaudydavo į sriubos puodą, o Rokui pasiskundus, pravirkdavo, sakydama, kad nieko panašaus nedariusi.

– Ar žinai, kad tavo bute spintoje gyvena berniukas? – tąkart paklausė Rolis ir, kaip jam būdinga, išsivie-pė – nesuprasi, ar iš su-trikimo, ar iš piktdžiugos. Tarsi bandytų prigaut Roką, priversti prisipažinti, ką jau abu žino, bet slepia vienas nuo kito ir dabar jis, Rolis, bando išsiaiškinti, ar Rokas mausto jį, ar iš tikrųjų yra liaušis, nepastebintis, kas dedasi jam po nosim.

– Koks berniukas? – markstėsi Rokas. Jis jau seniai nekvies-davo Rolio į lauką mušdamas per radiatorių būgnų lazdelėmis. Net ne todėl, kad metė muziką, o todėl, kad jam, kaip ir Roliui, jau rūpėjo ne paiki žaidimai kieme, o panos. Tiesa, Roliui kiek mažiau: Rokas jau beveik pusę metų draugavo su Kriste, o Rolis tik kartais pakikendavo tai su viena, tai su kita. Pakviesdavo į kiną, bet pats tiek įsijausdavo į filmą, kad net nemėgindavo pa-bučiuot, ką ten – net paglostyt kelio.

Ir dabar, pabudęs įdieniajus, nes visą naktį buvo pas Kristę, Rokas savo kambarį pamatė Rolį, įsijungusį vidiaką, – Rolio mama neišgalėjo jam jo nupirkti, todėl jis ateidavo žiūrėti filmų pas juos, net kai Roko nebūdavo namie. Jį įleisdavo tėvai arba jis tiesiog pasiimdavo raktą, kurį žinojo esant paliktą po kilimėliu. Tąkart Rolis ir aptiko juos abu – Redą ir niekada nematytą šešiametį berniuką. Pasirodo, Reda jau kurį laiką atsivesdavo jį iš kiemo – susipažinusi kažkur prie turgaus, tokį pat niekieno, kokia buvo ir ji pati – tai kas, kad įvaikinta, bet amžiams vaiknaminė. Apleistą, purviną, alkoholikų tėvų neprižiūrimą vogčia parsivesdavo pernaktoti. Duodavo valgyti, o nakčiai paslėpdavo savo kambario spintoje.

Kai Rokas praplėšė akis, motinos su kūdikiu šalia jau nebuvo. Žvilgtelėjo į laikrodį – miegojo visą valandą. Pasirąžė, po kėde barkštelėjo pustuštis viskio butelis.

Tėvas po mirties Redai paliko didesnę dalį turto, nors atsiradusi pas juos ji sumovė visą jų gyvenimą. O gal jis jau buvo sumautas. Paaiškėjo, kad tėvas kurį laiką turėjo kitą, daug jaunesnę moterį. Pati Reda, vos tapusi pilnamete, išvyko dirbti į Italiją – su neaišku iš kur atsiradusiomis draugėmis ir net neaišku, kokį darbą. Tik tada tėvas ryžosi palikti motiną ir išėjo gyventi į kitus namus.

Kartais Rokas sapnuodavo Redą – tokią, kokią atsiminda-vo iš vaikystės: dviem surištom uodegom, įsispitrijusią į juos

juodom žvėriuko akim. Po to, kai tėvai sužinojo apie berniuką spintoje, į jų butą atvyko socialiniai darbuotojai ir vaiką išsivežė. Tada jis pirmą kartą pamatė Redą darant kažką iš tikrųjų nuoširdžiai, – ji verkė ir nieko neprisileido keletą savaičių.

Rokas vedė, gimė sūnus. Darbo reikalais nuolat trunkėsi po pasaulį – kuri moteris tai pakęstų. Su Marija išsiskyrė gražiuoju, į Lietuvą grįždavo aplankyti sūnaus ir savo motinos, kuri po tėvo mirties, nors jau daug metų nebegyveno kartu, tiesiog akyse menko. Buvo susitikęs su Roliu – šis dirbo servise, turėjo tris vaikus. Rokui pasirodė, kad jis laimingas.

Moteriškas balsas per garsiakalbį paskelbė apie Roko skrydį. Eidamas link nurodytų vartų, pamatė stovinčią Redą, nervingai braukančią pirštu per telefono ekraną. Ryžtingai pasuko prie jos.